Auca de Baltasar Porcel (1937-2009)

Periodista erudit i novel·lista atrevit

1. L'any mil nou-cents trenta-set
neix, a Andratx, un bell poblet

2. des d'on havia emigrat
més d'un seu avantpassat

3. fins a Cuba, mar enllà,
i ho solien recordar.

4. En aquest primer recer,
mig pagès, mig mariner,

5. mig idíl·lic, mig agrest,
en Baltasar, un nin llest,

6. obre els ulls i pren la mida
del seu entorn, de la vida.

7. Ben aviat en Porcel
va la seva i, rebel,

8. fins s'escapa de l'escola
i per Andratx tot sol trascola.

9. Se'n va a Palma als catorze anys
on descobreix nous companys.

10. Hi fa estudis de Comerç
i en aquest món nou immers,

11. disposat sempre a combatre,
se'ns engresca a fer teatre.

12. I així enfila la seva obra
com un autèntic manobre

13. quan publica 'Els condemnats'
que ens deixa bocabadats.

14. A Barcelona, oportú,
li diu vine, en Triadú.

15. Per a més d'una revista
penca de periodista

16. i fins serà director
de Destino, sí senyor.

17. Però l'autèntic Porcel
fent novel·la es troba al cel.

18. Treu 'Solnegre' i mica en mica
el món d'Andratx mitifica

19. en un context realista
amb un cert to fatalista.

20. Es fa un lloc en aquest ram:
'La lluna i el 'Cala Llamp'',

21. i 'Els Argonautes', al las!,
són dos exemples del cas,

22. amb aventures brutals
i conflictes socials.

23. Porcel escriu més i més:
'Difunts sota els ametllers...'

24. 'Els escorpins', rara avis
segons diuen alguns savis,

25. o 'Cavalls cap a la fosca',
una història antiga, tosca,

26. que arrenca d'un llibre vell
de la família Vadell,

27. i encara, 'Les primaveres
i les tardors' on de veres

28. el mite andratxí es fa clar,
com també a 'El cor del senglar'.

29. A finals dels anys seixanta
pren la carretera i manta.

30. Fa vida uns anys a París
on és la mar de feliç

31. amb la Roque i els seu nins,
i fet un trotacamins,

32. per conèixer altres mons,
enfila nous horitzons

33. cosmopolites i humans
i la mar d'interessants.

34. fins a l'Àfrica central,
com qui cerca el Sant Graal:

35. 'Les pomes d'or', bell trasbals,
i 'Els dies immortals',

36. L'emperador o l'ull del vent'...
Deixem-ho aquí de moment.

37. També, fruit d'aquests viatges,
publica grans reportatges.

38. Dir tot el que ha produït
aquest escriptor erudit

39. en el camp de la novel·la
portaria molta tela.

40. Com a bon periodista
era el rei de l'entrevista.

41. Llegiu 'L'Àguila daurada'
i veureu quina feinada.

42. o bé 'Grans catalans d'ara'
a qui fa la gara-gara.

43. Diguem abans d'acabar
que un Institut impulsà,

44. una xarxa cultural
i un premi internacional.

45. I que rebé evidetment
el premi d'Honor, content.

46. Com també, molts més guardons
del país i d'altres mons.

47. Baltasar Porcel Pujol
morí un mes de juliol

48. de fa uns anys, el 2009.
Aquí, a l'auca hem de dir pou.

Joan Vilamala, 2026

La paret de les auques - http://www.auques.cat - Jordi Fons, Joan Vilamala